

Na okraji Společnosti

Svatý František svým radikálním rozhodnutím pro Krista inspiruje i po více jak 800 letech. Bratra Jakuba Sadílkę, provinciála řádu františkánů v Česku, jsme se zeptali na jeho hledání víry a životní cestu po vzoru velkého vizionáře.

Milý Jakube, jak jsi uvěřil?

V šesti letech jsem poprvé začal pochybovat o tom, že po smrti nic není. Zemřela mi babička a rodiče říkali, že už není, ale já jsem jasně věděl, že je, ale nějak jinak. Nedokázal jsem si to vysvětlit a v dětské víře jsem se k někomu modlil. Myslel jsem si, že každý má svého osobního Boha, protože jsem si nedokázal představit, jak by to Pán Bůh mohl všechno zvládnout.

Po sametové revoluci, bylo mi asi dvanáct let, se v Praze promítal film Ježíš. Byla to evangelizace vedená protestanty, spojená s Billy Grahamem, a modlili se tam za lidi v kině. Na konci filmu jsem vnímal, jako by Ježíš byl tajemně přítomen v sále. Součástí byla i modlitba odevzdání života Ježíši: „Jestli věříš, že Ježíš je živý a může ti pomoci, tak ho pozvi do svého života.“ To jsem udělal a v duchu jsem si říkal, že kdyby Ježíš neexistoval, tak se nic nestane. Ale u toho jsem vnímal něčí zvláštní přítomnost. V období zhruba půl roku poté jsem si uvědomoval, že se mnou někdo mluví, že reaguje na moje myšlenky, na moje přání, na moje slova. Začal jsem je lépe formulovat, a tím se jakoby modlit. Vyvrcholilo to setkáním s mojí budoucí kmotrou, která přišla jako řádová sestra schönstattského hnutí na naši školu učit náboženství. Asi pět kluků se nás přihlásilo a do roka jsme se nechali pokřtít.

Jaká byla tvoje cesta ke kněžství?

Možná důležitější pro mě bylo františkánství. Jmenuji se František, a když jsem

ve třinácti letech před křtem hledal jméno světce, poradila mi kmotra, že si můžu nechat to svoje. Přečetl jsem si životopis svatého Františka, moc mě zaujal a cítil jsem, že bych chtěl něco podobného. Ale neměl jsem to v hlavě nijak zvlášť srovnané. Navíc jsem si to propojoval s indiány, s láskou k přírodě a ke svobodě. Moje kmotra se za mě modlila, abych se stal knězem, ale mě to nijak nechtlo, víc jsem cítil toho Františka. Nicméně jsem v tomto ohledu měl nějaké pochyby

nosti, a tak jsem se ve čtvrtáku na gymnáziu obrátil na Pána Boha s modlitbou: „Pokud bys přeci jenom chtěl, abych byl knězem, tak ať mi to řeknou tři lidé, aniž bych se jich na to ptal.“ Což se opravdu stalo. Dva z nich byli lidé bez domova a jeden byl dokonce muslim. Pán Bůh mluví skrze různé lidi.

Ačkoliv jsem udělal zkoušky na matfyz, nastoupil jsem nakonec do konviktu v Lito-měřicích. Po pár měsících jsem cítil, že to není úplně moje cesta, že toužím po společenství; byla by to buď rodina, nebo řehole. Řekl jsem to otci biskupovi a ten mi poradil, abych šel ještě do semináře. Tam mě biskup Herbst kontaktoval s bratry františkány a začal jsem za nimi jezdit do Plzně. V semináři dozrálo i moje přesvědčení být knězem, ale františkánství bylo pro mě silnější.

Ty jsi provinciál českých františkánů, co to znamená?

Znamená to, že mám na starosti bratry františkány v České republice a trošičku i sestry klarisky v Brně. Jsou hodně samostatné, ale mým úkolem je předsedat jejich kapitule. Bratrů františkánů je asi 38, z toho tři Slováci. Mým úkolem je starat se o ně, sestavovat spolu s vedoucím týmem, kdo bude v jaké komunitě a jaký úkol tam dostane: kdo půjde do té které farnosti, kdo půjde pracovat k lidem nemocným, závislým nebo třeba do domova důchodců. Zároveň jsou s tím spojena různá setkání, kde se setkávám se zástupci jiných řádů nebo s františkány z jiných zemí. Patří k tomu i opravy domů, klášterů, kostelů a starosti o to, aby měli bratři kde bydlet a kde sloužit.

Jaký je úkol františkánů?

Jedním z úkolů františkánů je být blízko všem lidem, zvláště těm, kteří jsou na okraji společnosti. Každý bratr to má trošku jinak. Někdo to vnímá v problémových a znevýhodněných dětech, kterým se věnuje. Někdo učí ve škole, někdo chodí do vězení. Bratři v Moravské Třebové se starají o lidi bez domova. Máme asi tři bratry, kteří pracují v nemocnicích nebo v domovech důchodců jako kaplani a ošetřovatelé. Jeden bratr se věnoval drogově závislým a bude teď pracovat v krizovém centru, jiný zase

postíženými lidmi. Umět přijmout všechny lidi a nedělat mezi nimi rozdíly je určitě jeden z našich hlavních úkolů.

Pomáháme také biskupům při správě diecézí a staráme se asi o dvanáct farností. To nám teď asi zabírá nejvíce času. Bydlíme vždy v komunitě a vedeme farnosti spolu, nikoli jako jednotliví kněží. Věnujeme se mladým, organizujeme duchovní obnovy, poutě. Většinou v oblasti pohraničí děláme městské misie do měst, kde lidé neznají Pána Ježíše.

Inspiruje svatý František i dnes?

Určitě, a řekl bych, že čím dál tím víc. Rostou sice různé komunikační technologie a virtuální světy, ale lidé pořád potřebují obyčejné vztahy a společenství; chtějí někam patřit, a to je silná stránka Františkovy spirituality. Vnímáme, že kolem našich klášterů s námi lidé rádi tvoří společenství.

František inspiruje i chudobou. Jak říká sv. Pavel: „Dokážu žít v nadbytku i v nedostatku.“ Děti mohou vyrůstat v rodinách, kde toho mají hodně, ale vlastně nevědí, kdo jsou, a nežijí v pevných vztazích. Chybí jim svoboda, radost ze vztahu s Bohem, s druhými lidmi, z přírody. Nebýt závislý na konkrétních věcech, na pozici ve světě, na své důležitosti; v tom je veliká svoboda. I tím sv. František stále inspiruje.

Jak se tato svoboda projevuje v tvém životě?

Svoboda byla pro mě asi jedním z nejsilnějších impulsů, které mě táhly k františkánství. Můj brácha byl podnikatel, nebylo mu ještě ani třicet let a zabíla ho mafie. Viděl jsem, že někdo může mít peníze, ale nemusí ho to naplňovat štěstím. Může to být i nebezpečné a je s tím spousta starostí. Ale naopak život křesťanů, a mnozí jsou o hodně chudší, mi připadá radostnější a plnější. Svobodu vnímám v tom, že nemusím mít všechno, že můžu důvěřovat Bohu Otci, který vede můj život každý den, každé setkání.

V klášteře máme všechno, ale když v nezajištěnosti vyrazíme na pout' nebo když

člověk neví, kam ho řád pošle, tak je to akt důvěry a svobody. Liší se to třeba od toho, jak si Pán Bůh vede benediktýny, kteří mají „stabilitas loci“ (stálost místa). My máme v krvi víc takové poutnictví a cizinectví.

Co pro tebe znamená pout'?

Poutě mám moc rád, ale ty, které mám na mysli, se liší jak od Matějské poutě, tak i od velkých liturgických ceremonií. Mám radši skromnější bohoslužby a zbožnost.

P. Mgr. Jakub František Sadílek OFM

45 let Provinciál řádu františkánů, vysvěcen v roce 2007. Oblíbený film: Pán prstenů. Oblíbené knihy: Vše od Exupéryho. Oblíbený citát: Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné.

Pout' pro mě znamená vyrazit s bratry, nebo i sám na víc dní do přírody. Je to obraz života, neboť my všichni putujeme do domu nebeského Otce. Na cestu si nemůžeme vzít spoustu věcí, a tím je to spojené s nezajištěností a důvěrou, že Pán se bude starat: o počasí, přespání, jídlo, zdraví, ale i o to, koho na cestě potkáme. Jednou jsme šli i měsíční pout' úplně bez peněz. To byl opravdu zajímavý zážitek, kdy člověk prožíval Boží péči. Byla to pro nás zajímavá zkušenost a každý rok se snažíme s bratry aspoň na pár dní nezajištěně vyrazit někam do Čech.

Mluvil jsi o kráse přírody. V čem je důležitá?

Pán Bůh je marnotratný; stvořil svět z lásky, a když něco dává, tak to vždy přebývá. Při pohledu na přírodu můžeme vnímat, kolik stvořil krásných druhů rostlin a živočichů. Některé jsou hluboko pod mořem a nikdo je nikdy nevidí, ale Bůh je prostě marnotratný. Když se otvíráme kráse a vděčnosti nejen vůči Bohu, ale i vůči druhým, tak vnitřně rosteme. Říká se, že andělé hledí na tvář Boha a naším úkolem v Božím království bude žasnout nad Bohem a chválit ho za to, co pro nás udělal. Je dobré se to učit už tady na zemi a podle mě v tom máme veliké mezery. Příroda je Boží dopis, podobně jako Bible, a vypovídá nám něco o Bohu a jeho lásce k nám.

Děkujeme za rozhovor Ptal se Zbyněk Pavienský